

सिद्धार्थनगर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

सिद्धार्थनगर, रुपन्देही, लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

स्थानीय विविध सेवा, सहायकस्तर चौथो तह, सहायक कम्प्युटर अपरेटर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा:- यस पाठ्यक्रम योजनालाई चार चरणमा विभाजन गरिएको छ ।

प्रथम चरण:-	लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क:-	१००
द्वितीय चरण:-	कार्यानुभव तथा शैक्षिक योग्यता समेत	पूर्णाङ्क:-	२५
तृतीय चरण:-	प्रयोगात्मक परीक्षा	पूर्णाङ्क:-	२०
अन्तिम चरण:-	अन्तर्वार्ता	पूर्णाङ्क:-	३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या	समय
प्रथम चरण						
प्रथम	सामान्य ज्ञान र सेवा सम्बन्धी कार्य ज्ञान	७०	२८	वस्तुगत	३५ प्रश्न × २ अङ्क = ७०	३५ मिनेट
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी ज्ञान र कार्यालय व्यवस्थापन	३०	१२	विषयगत	६ प्रश्न × ५ अङ्क = ३०	४५ मिनेट
द्वितीय चरण						
	कार्यानुभव तथा शैक्षिक योग्यता समेत	२५				
तृतीय चरण						
	प्रयोगात्मक परीक्षा	२०	८	प्रयोगात्मक		
अन्तिम चरण						
	अन्तर्वार्ता	३०		मौखिक अन्तर्वार्ता		
	कुल जम्मा	१७५				

सिद्धार्थनगर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

सिद्धार्थनगर, रुपन्देही, लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

स्थानीय विविध सेवा, सहायकस्तर चौथो तह, सहायक कम्प्युटर अपरेटर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम चरण

प्रथम पत्र (Paper I)

सामान्य ज्ञान र सेवा सम्बन्धी कार्य ज्ञान

(३५ प्रश्न × २ अङ्क = ७०)

(खण्ड १)

सामान्य ज्ञान

(१० प्रश्न × २ अङ्क = २०)

१. सामान्य ज्ञान (General Awareness)

१. नेपालको भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत र साधनहरू
२. नेपालको ऐतिहासिक, सांस्कृतिक र सामाजिक अवस्था सम्बन्धी जानकारी
३. नेपालको आर्थिक अवस्था र चालु आवधिक योजना सम्बन्धी जानकारी
४. जैविक विविधता, दिगो विकास, वातावरण प्रदुषण, जलवायु परिवर्तन र जनसंख्या व्यवस्थापन
५. मानव जीवनमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने विज्ञान र प्रविधिका महत्वपूर्ण उपलब्धिहरू
६. जनस्वास्थ्य, रोग, खाद्य र पोषण सम्बन्धी सामान्य जानकारी
७. नेपालको संविधान सम्बन्धी जानकारी
८. संयुक्त राष्ट्रसंघ र यसका विशिष्टीकृत संस्था सम्बन्धी जानकारी
९. क्षेत्रीय संगठन (सार्क, विमस्टेक, आसियान र युरोपियन युनियन सम्बन्धी जानकारी
१०. राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक गतिविधिहरू
११. संघ, प्रदेश र स्थानीय तह सम्बन्धी जानकारी
१२. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ सम्बन्धि जानकारी

(खण्ड २)

सेवा सम्बन्धी कार्य ज्ञान

(Job Based Knowledge)

(२५ प्रश्न × २ अङ्क = ५०)

1. Computer Fundamentals

- 1.1. Definition, History, Generation, Characteristics, Types & Applications of Computers
- 1.2. Overview of a computer system
  - 1.2.1. Data and data processing

सिद्धार्थनगर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

सिद्धार्थनगर, रुपन्देही, लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

स्थानीय विविध सेवा, सहायकस्तर चौथो तह, सहायक कम्प्युटर अपरेटर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

1.2.2. Hardware: Definition; Input Unit, CPU, Output Unit; Storage devices: Primary & Auxiliary Memory

1.2.3. Software: Definition; Types of Software; Programming Language& its types

1.2.4. Firmware and Cache Memory

1.3. Concept of Multimedia

1.4. File Management

1.4.1. Physical Structure of the disk

1.4.2. Concept of File and folder

1.4.3. Type of files and file extensions

1.5. Introduction to ASCII and Unicode standards

2. Operating System

2.1. Introduction to Operating System

2.2. Types of Operating System

2.3. Functions of Operating Systems

2.4. Command Line operation (e.g. copy command, move command, command to view and set different file attributes, etc.)

2.5. Windows Operating System

2.5.1. Introduction to Graphical User Interface (GUI)

2.5.2. Basic Windows Elements - Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin,

2.5.3. Starting and shutting down Windows

2.5.4. File Management with Windows Explorer

2.5.5. Windows applications: (Control Panel, Character Map, Paint)

2.5.6. Finding files of folders and saving the result

2.5.7. Starting a program by command line operation

2.5.8. Changing window settings: Adding/Removing programs; Clearing the contents of document menu; Customizing the taskbar; Control panel items

2.5.9. Creating shortcut (icons) on desktop

2.5.10. System tools: disk scanning, disk defragmenter, backup, restore, format

3. Word Processing

3.1. Concept of Word Processing

3.2. Creating, Saving, Opening, Previewing and Printing documents; Changing Default settings

3.3. Elements of Word Processing Environment (Menu, Toolbars, Status bar, Rulers, Scrollbars)

सिद्धार्थनगर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

सिद्धार्थनगर, रुपन्देही, लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

स्थानीय विविध सेवा, सहायकस्तर चौथो तह, सहायक कम्प्युटर अपरेटर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 3.4. Copying, Moving, Deleting and Formatting text (Font, Size, Color, Alignment, line & paragraph spacing); Finding and Replacing text; Setting Page Layout
- 3.5. Creating lists with Bullets and Numbering
- 3.6. Creating and Manipulating Tables; Borders and Shading
- 3.7. Use of Indentation and Tab Setting; Creating Newspaper Style Documents using Column
- 3.8. Inserting Header, Footer, Footnotes, Endnotes, Page Numbers, File, Page break, Section break, Graphics, Pictures, Charts, Word Art, Symbols & Organization Chart
- 3.9. Mail Merge
- 3.10. AutoCorrect, Spelling and Grammar Checking, and Thesaurus
- 3.11. Security Technique of Documents
- 3.12. Familiarity with Devanagari fonts

4. Electronic Spreadsheet

- 4.1. Concept of Electronic Spreadsheet
- 4.2. Organization of Electronic Spreadsheet application (Cells, Rows, Columns, Worksheet, Workbook and Workspace)
- 4.3. Creating, Opening, Saving, Page Setting, Previewing and Printing Work Book; Changing default options
- 4.4. Elements of Electronic Spreadsheet Environment (Menu, Toolbars, Status bar, Rulers, Scrollbars)
- 4.5. Editing, Copying, Moving, Deleting Cell Contents; Formatting Cells (Font, Border, Pattern, Alignment, Number and Protection); Formatting Rows, Column and Sheets
- 4.6. Using Formula - Relative Cell and Absolute Cell Reference
- 4.7. Using basic Functions
- 4.8. Generating Series; Sorting and Filtering Data; Summarizing Data with Sub Totals
- 4.9. Creating Charts
- 4.10. Inserting Header and Footer
- 4.11. Spell Checking
- 4.12. Importing data from and Exporting into other formats
- 4.13. Familiarity with Devanagari fonts

5. Database System

- 5.1. Introduction to Data, Database and DBMS
- 5.2. Basic Concept of Tables, Fields, Records, Relationships and Indexing
- 5.3. Introduction to database application
  - 5.3.1. Data Types

सिद्धार्थनगर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

सिद्धार्थनगर, रुपन्देही, लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

स्थानीय विविध सेवा, सहायकस्तर चौथो तह, सहायक कम्प्युटर अपरेटर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

5.3.2. Creating, Modifying & Deleting Tables 5.3.3. Establishing relationships among tables

5.3.4. Formatting and validating field data

5.3.5. Inserting, Modifying, and deleting data

5.3.6. Creating, Modifying, Deleting and Using Simple Queries/Forms/ Reports

6. Presentation System

6.1. Introduction to presentation application

6.2. Creating, Opening & Saving Slides

6.3. Formatting Slides

6.4. Slide Show

6.5. Animation

6.6. Inserting Built-in picture, Picture, Table, Chart, Graphs, and Organization Chart etc.

7. Computer Network

7.1. Basic Networking: definition, types, and topologies

7.2. Connectivity and media: Network cables and connectors

7.3. Introduction to Network Devices (Hub, Switch, Router, Gateway etc.) 7.4. Network cabling and cable testing

7.5. Familiarity with IP Addressing, subnet mask, gateway, DNS, static and dynamic address assignment

7.6. Application of Network utilities (e.g. IPCONFIG, PING, TRACERT, NSLOOKUP)

7.7. Concept of E-mail / Internet / Extranet/Intranet, World Wide Web (WWW)

7.8. Familiarity with internet browsers (Internet explorer, Firefox, Opera, Safari, Google Chrome, etc.)

8. Cyber Security

8.1. Introduction to Cyber Security

8.2. Common security threats: Social engineering; Distributed Denial of Services; Malwares: Phishing, Spyware, Viruses, Worms, Trojans, etc.

8.3. Security Mechanisms

8.3.1. Identity and Access Control

8.3.2. Use of Firewalls, IDS and IPS

8.3.3. Email Filtering

8.3.4. Use of antivirus software

9. Relevant Legislations and Institutions

9.1. Major objectives and goals of ICT Policy, 2072

सिद्धार्थनगर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

सिद्धार्थनगर, रुपन्देही, लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

स्थानीय विविध सेवा, सहायकस्तर चौथो तह, सहायक कम्प्युटर अपरेटर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

9.2. Introduction and important provisions of Electronic Transaction Act, 2063

9.2.1. Preamble

9.2.2. Provisions related to electronic record and digital signature

9.2.3. Provisions relating to Controller and Certifying Authority

9.2.4. Electronic records and Government use of Digital Signature

9.2.5. Offence Relating to Computer

9.3. Roles of related Institutions:

9.3.1. Ministry of Communication and Information Technology

9.3.2. Department of Information technology

9.3.3. National Information Technology Center / Government Integrated Data Center

सिद्धार्थनगर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

सिद्धार्थनगर, रुपन्देही, लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

स्थानीय विविध सेवा, सहायकस्तर चौथो तह, सहायक कम्प्युटर अपरेटर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र (Paper II)

सेवा सम्बन्धी ज्ञान र कार्यालय व्यवस्थापन

(६ प्रश्न × ५ अङ्क = ३०)

१. कार्यालय व्यवस्थापन (Office Management)
  - कार्यालय (Office) परिचय, महत्व, कार्य र प्रकार
  - सहायक कर्मचारीका कार्य र गुणहरू
  - कार्यालय स्रोत साधन (Office Resources): परिचय र प्रकार
  - कार्यालयमा सञ्चारको महत्व, किसिम र साधन
  - कार्यालय कार्यविधि (Office Procedure): पत्र व्यवहार (Correspondence), दर्ता र चलानी (Registration & Dispatch), फाइलिङ (Filing), परिपत्र (Circular), तोक आदेश (Order), प्रतिवेदन लेखन, टिप्पणी लेखन र टिप्पणी लेखदा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू
  - अभिलेख व्यवस्थापन (Record Management)
  - बैठक व्यवस्थापन तथा निर्णय अभिलेख
  - जनसम्पर्क र सेवाग्राही गुनासो व्यवस्थापनको तरिका र विधि ।
२. नेपालको संविधान
३. स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४
४. लुम्बिनी प्रदेशको स्थानीय निजामती सेवा ऐन, २०८१ सम्बन्धी जानकारी
५. स्थानीय तहको बजेट तर्जुमा सम्बन्धी प्रचलित कानूनी व्यवस्था
६. संघ, प्रदेश र स्थानीय तह सम्बन्धी जानकारी र अन्तर सम्बन्ध
७. सरकारी बजेट, लेखा र लेखापरीक्षण प्रणाली सम्बन्धी सामान्य जानकारी
८. सार्वजनिक खरिद तथा जिन्सी व्यवस्थापन सम्बन्धि जानकारी
९. सदाचार प्रवर्धन र भ्रष्टाचार नियन्त्रण
१०. सार्वजनिक सेवा प्रवाहको अर्थ, सेवा प्रवाह गर्ने निकाय, तरिका र माध्यमहरू
११. मानव अधिकार, सुशासन र सूचनाको हक सम्बन्धी सामान्य जानकारी
१२. सार्वजनिक बडापत्र (Public Charter) सम्बन्धी जानकारी
१३. व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी जानकारी
१४. स्थानीय तहको राजस्व अधिकार सम्बन्धी प्रचलित कानूनी व्यवस्था
१५. व्यवस्थापनको अवधारणा तथा सार्वजनिक व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, समन्वय, निर्णय प्रक्रिया, उत्प्रेरणा र नेतृत्व सम्बन्धी जानकारी
१६. मानवीय मूल्य मान्यता- (Human Values), नागरिक कर्तव्य र दायित्व तथा अनुशासन सम्बन्धी जानकारी

सिद्धार्थनगर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

सिद्धार्थनगर, रुपन्देही, लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

स्थानीय विविध सेवा, सहायकस्तर चौथो तह, सहायक कम्प्युटर अपरेटर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय चरण

कार्यानुभव तथा शैक्षिक योग्यता समेत (२५ अंक)

तृतीय चरण

प्रयोगात्मक परीक्षा

(२० अंक)

S.N.	Topics	No. of Questions	Marks	Time (Minutes)
1.	Devnagari Typing	1	7	9
2.	English Typing	1	4	6
3.	Word processing	1	3	10
4.	Electronic Spreadsheet (Excel)	1	3	
5.	Power Point	1	3	
	Total:-	5	20	25

प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम अंग्रेजी वा देवनागरी Typing Skill Test को लागि निर्देशन:-

१. देवनागरी Typing Skill Test को लागि एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट	पाउने अंक
३.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०
३.५ वा सो भन्दा बढी र ७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५
७ वा सो भन्दा बढी र १०.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५
१०.५ वा सो भन्दा बढी र १४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५
१४ वा सो भन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	३
१७.५ वा सो भन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	३.७५
२१ वा सो भन्दा बढी र २४.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	४.५
२४.५ वा सोभन्दा बढी र २८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	५.२५
२८ वा सोभन्दा बढी र ३१.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	६

सिद्धार्थनगर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

सिद्धार्थनगर, रुपन्देही, लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

स्थानीय विविध सेवा, सहायकस्तर चौथो तह, सहायक कम्प्युटर अपरेटर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

३१.५ वा सोभन्दा बढी र ३५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	६.७५
३५ वा सोभन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	७

सिद्धार्थनगर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

सिद्धार्थनगर, रुपन्देही, लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

स्थानीय विविध सेवा, सहायकस्तर चौथो तह, सहायक कम्प्युटर अपरेटर पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

English Typing Skill Test को लागि एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट	पाउने अंक
४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट आपत	०
४ वा सो भन्दा बढी र ८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट आपत	०.४
८ वा सो भन्दा बढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट आपत	०.८
१२ वा सो भन्दा बढी र १६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट आपत	१.२
१६ वा सो भन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट आपत	१.६
२० वा सो भन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट आपत	२
२४ वा सो भन्दा बढी र २८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट आपत	२.४
२८ वा सो भन्दा बढी र ३२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट आपत	२.८
३२ वा सो भन्दा बढी र ३६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट आपत	३.२
३६ वा सो भन्दा बढी र ४० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट आपत	३.६
४० वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट आपत	४

३. अंग्रेजी वा देवनागरी Typing मा दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Text सँग भिडाई चेक गरिनेछ । दिइएको अंग्रेजी वा देवनागरी Text मा उल्लेखित स्थान बमोजिम परीक्षार्थीहरूले आफ्नो Text मा Punctuation टाइप नगरेको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन । तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग गरी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute) निकालिनेछ ।

Formula:

$$\text{देवनागरी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute)} = \frac{\text{(Total words typed - Wrong words)}}{9}$$

$$\text{अंग्रेजी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute)} = \frac{\text{(Total words typed - Wrong words)}}{6}$$

द्रष्टव्य:

- सामान्यतया पाठ्यक्रममा उल्लेख भएका सबै विषय समेटिने गरी प्रश्नहरू सोधिनेछ ।
- प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र अन्य चरणको परीक्षामा सामेल गराइनेछ ।
- उम्मेदवारले प्रथम चरण, द्वितीय चरण, तृतीय चरण र अन्तिम चरणमा प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्कहरू जोडी कुल अङ्कको आधारमा योग्यताक्रमानुसार अन्तिम नतिजा प्रकाशित गरिनेछ ।